

LJUDSKI GLAS.

1. številka. Izhaja na mesec dvakrat. — Velja za celo leto 3 gold., za pol leta gold. 1,50. — Vredništvo, opravištvostvo: Krakovski nasip št. 10.

V Ljubljani 1. januarija.

Inserati: Petit-vrsta, ako se 1krat tiska 5 kr., 2krat 4 kr. in ako se 3krat ali večkrat tiska 3 kr. — Rokopisi se ne vračajo. Ne frank. in anom. pisma retour.

III. 1. 1884.

Vabilo k naročbi.

Stopivši v tretje leto našega delovanja štejemo si v dolžnost, čast. našim naročnikom zahvaliti se za nam dano podporo. Pač smemo trditi, da smo vso svojo moč v izvrševanje naše naloge stavili, da je «Ljudski Glas» lepega svojega imena vreden postal, a vse to ne bi bilo nič pomagalo, ako nas bi ne bili gosp. naročniki podpirali in za razširjatev našega lista skrbeli. Težek je bil začetek našemu časniku, ker so nam «Narodovci» jako nasprotovali, a zdaj, **ko so oni sami propali**, kar so nam vedno želeli, **zdaj, ko so ti nasprotniki ves vpliv izgubili, zdaj, ko se je njih glasilo «Slov. Narod» svetu v pravi svoji zavijaški podobi pokazal**, zdaj, ko smo mi s poštenimi svojimi nazori pri ljudstvu prerili, zdaj smemo s ponosom trditi, da je velika stranka za nami. Trudili se pa bomo tudi naprej, da svojo nalogo vedno vestno izvršujemo in si simpatije ljudstva ohranimo. «Ljudski Glas» se bode tudi v prihodnje za blagor ljudstva potezal in se — ne oziraje se na sovražstvo ali prijateljstvo te ali one stranke — zoper vse one bojeval, ki niso z ljudstvom. Naš trud in pomoč naših somišljenecv nas pa bodo — če Bog dá — dovedli do onega cilja, katerega smo si v našem listu stavili.

Prosimo torej vse naše prijatelje in somišljenecv, naj nas podpirajo sè svojo naročnino, z razširjevanjem našega lista in z dopisovanjem.

Ob enem prosimo za pravočasno vpošiljanje naročnine. Današnje številko poslali smo še vsim dosedanjim naročnikom in tudi nekaterim drugim gospodom, o katerih mislimo, da se morebiti naročé, prihodnje številke bodo pa le oni dobili, kateri bodo pravočasno naročbo ponovili ali se pismeno vsaj k naročbi oglasili. Ponavljamo še enkrat naše vabilo k mnogobrojni naročbi in zagotavljamo, da si bomo tudi zanaprej vse prizadevali, da ljudstvu koristimo.

List velja kakor do zdaj

za celo leto 3 gold. — kr.
za pol leta 1 » 50 »

Vredništvo.

Sloveniji voščilo.

Ko je naš izveličar dovršil rešenje človečanstva in se po svojem vstajenji prikazal svojim učencem v znamenje, da je z lastno močjo premagal smrt in pekel, bile so njegove prve besede, katere je spregovoril: „Mir vam bodi!“ O kako kratke, vendar pa jedrnate, lepe in pomenljive so te besede velicega mojstra tudi za naš sedanji vek, posebno za dōbo, v kateri mi živimo, ker mir je prva potrebna podlaga socijalnemu življenju, on je korenina našega življa, prouzročevalec vsega dobrega, koristnega in vzvišenega, on je isto solnce, katero razsvetljava in ogreva blaženost narodov, z eno besedo: on je duša prave pozemeljske sreče.

Žalibog je današnja Evropa podobna ježeveji koži, to je: po njenem površji mrgoli na milijone bajonetov — čuvajev miru (?), toda za njegovo ohranjenje je podlaga le puhla, katero je vstvarila sedanja moderna kultura.

Ti pa, naša premila slovenska domovina, katera si prestala toliko bēde in tuge skoz toliko stoletij in si se z mečem boriti morala za svoj lastni obstanek proti sili krutnih sovražnikov že v prvem veku svojega razvitja ter žrtvovala kri in imetje svojih sinov, podobna si postala kasneje materi, katera je došla z lastnim mlekom lastnega in tujega otroka, in hvala tvoje matere skrbi ti je bila ta, da je tebe in tvoje otroke nehvaležni tujec podjarmil in te v spono svoje regime vklenjenega imel toliko časa, dokler te ni lastna moč in zavest naroda pripeljala k svoji zasluženi veljavi ter novemu probujenju.

Draga Slovenija! Ne moremo ti lepšega in primernejšega voščila iskati za novo leto, kakor da ti ponujamo zlate besede izveličarjeve: Mir ti bodi! To je voščilo „Ljudskega Glasu“, katero ti iz dna srca danes poklada pred noge tvoje bodočnosti.

Angelj miru naj rasprostre svoje peruti čez te in tvoje otroke, v dōbi miru naj obdelava kmetič svoje polje ter naj vživa zasluženi sad svojega truda; v dobi miru naj giblje tudi obrtnik svoje

marljive roke pri svojem poslu, naj vežba svoj um ter vgiba in poskuša novih iznajdeb; isto tako bodi prodajalcu in vsacemu stanu, katere vse tukaj navesti ne moremo.

Kakor vsakej deželi, tako tudi pri nas na Kranjskem bivajo in so naseljeni tujci raznih narodov; tudi teh nemoremo in ne smemo prezirati ali jih še celo zaničevati; pomislimo le, da je bila starim Slovanom gostoljubnost sveta; mari mi njih potomci ne vemo li tudi njih šege ali obrede spoštovati in se po njih ravnati, se bomo mari dali osramotiti od svojih prednikov?!

Živimo tudi s temi zanaprej v miru in edinosti, učimo se pozabiti vse nezgode in narodu prej vsekaane rane, katere so nam priredile prejšne politične razmere, prouzročene po naših nasprotnikih. Vsaj ima Slovan blago srce, on rad pozabi in rad odpušča storjene krivde, blago in plemenito srce je pa biser človeške duše: „Mir hočem imeti mej narodi“ so besede našega presvitlega vladarja. Mari vdani in pošteni državljani ne bomo spoštovali želje našega preljubljenega očeta in cesarja?

In tako, predraga slovenska domovina, ojači, razvijaj se in razcvitaj pod mogočnimi peruti miru, osreči sebe in tvoje otroke in bodi tudi proti tujcem pravična in gostoljubna.

Mi pa na pragu novega leta 1884. kinčamo z oljko miru tvoj ponosni starovečni grb in ti kličemo s psalmistom: „Blagoslovljen bodi letni venec tvoje dobrote in tvoje polje bode rodovitnosti polno, pašniki se bodo maščobe cedili in griči se ogrnili z veseljem.“

„Ljubljanskemu zavijaču“ za novo leto.

Uže večkrat smo omenili, da se ne spuščamo radi z „Sl. Narodom“, jako nedostojnim in hudobnim našim protivnikom v boj, ker ž njim nečemo naš list skruniti. Ker pa ta povsod znani nesramnež ne miruje in vedno in vedno prav po

njegovega vrednika, onega posebno na Bizeljskem predobro znanega gosp. Železnikarja navadi **zoper nas ščuva, smo prisiljeni, ta list nekoliko opisati, da ga bo vsak, kdor ga še ne pozna, v pravej luči videl.**

„Sl. Narod“ ali „Ljubljanski zavijač“ je dnevnik, katerega sveta naloga je, pod firmo narodnosti na to delati, da se na eni strani čast in slava njegovih matadorjev po svetu razglaša, na drugej strani pa na to, da se narod zoper narod, stan zoper stan in poedini človek zoper posameznega ščuva in hujska. Dokler je imel še boljše vrednike, ki so vedeli in znali slabosti in napake svojih gospodarjev prikrivati, je ljudstvo temu časniku še precej verjelo in mislilo, da mu res za nič družega nij mari, nego za narodne pravice, za povzdigo narodnega blagostanja. Toda časi se spreminjajo in „Narodovi“ vredniki ž njimi. Po smrti bivšega glavnega vrednika „Narodovega“, Jurčiča, priromal je z Bizeljskega v Ljubljano človek, do takrat v Ljubljani le malo poznat, brez vsacega posla. Poda se, uvidevši da na Štirskega za njega nobena pšenica ne raste, na pot — misleč: „Nemo propheta in patria sua.“ In res, posrečilo se mu je, kos kruha vloviti in postal je „chefredacteur“ „Sl. Naroda“. Zdaj se prične nova dōba za „Sl. Narod“, kajti pisal ga je Železnikar. Izrodki „des höhern Trottelthums“ mrgoleli so v listu, laži in zavijače našle so zavetišče v njem, ščuvanje in huskanje je na dnevnem redu. Ves narod nevoljen nad takó slabo vredovanem časnikom, katerega naloga naj bi bila, v resnici živiti narod zastopati, za kruh domačinov in ne za slavo in trebuch svojih mogotcev skrbeti, začel je mrmrati in porodila se je slednjič mej ljudstvom misel, ustanoviti nov list, kateri bo za ljudstvo delal, ne oziraje se na pogubonosno početje „Narodovo“.

In ta list ustanovili smo mi in ga krstili „Ljudski Glas“, kajti on zastopa ljudstvo. „Sl. Narod“ spoznavši nevarnost, katera mu po našem listu preti, lotil se ga je in zdaj dela vedno na to, da ga uniči. Mej tem, ko so vsi drugi slovenski listi naš časnik z veseljem po-

zdravili in njega potrebo pripoznali, napadal nas je „Sl. Narod“ s'prav nesramnim načinom, kakor se sme k večjem od šnopsarja pričakovati. Dolgo smo mirno čitali njegove napade, ko je pa pričel čast in poštenje naše z blatom ometavati in nas 'sumičil, prisiljeni smo bili mu odgovoriti in ker vse nič pomagalo ni, smo ga pa prav po domače zlasali in stresli, takó da zdaj že véka. Razodeli smo vse njegove laži in zvijače, in res je ves svoj upliv pri ljudstvu izgubil. Pa ne le samo ljudstvo, tudi vsi časniki slovenski so mu hrbet pokazali, ker so spoznali, da je postal nemogoč. Da pa čitatelje naše prepričamo, da vsi časniki slovenski o „Narodu“ isto mislijo, kakor mi in vse zavedno ljudstvo, navajamo in priporočamo sledeče liste v prečitanje: „Slovenec, Soča, Edinost, Novice in Brencelj“.

„Edinost“ v svoji 101. številki o „Narodu“ mej drugim to piše: „Iz vsega se vidi, da je „Slovenec“ postal svojemu starejšemu bratu, „Slovenskemu Narodu“, jako nevaren konkurent. A kar vidijo vse oči, tega neče videti slavni upravni svét „Narodne Tiskarne“, katere lastnina je „Slovenski Narod“. Upravni svét je v svojej radikalnej premodrosti najprej poskrbel za to, da je „Slovenski Narod“ sè svojim zbadanjem in pretiravanjem zaradi dogodkov v zadnji sesiji deželnega zbora kranjskega odgnal in odpehal od sebe nekoliko mož, ki so mu bili, kakor sam pravi v sobotnej številki, poprej „laskavo naklonjeni“, ter so uže več let redno podpirali list sè svojimi izvrstnimi spisi. S tem je listu odpadla velika pomoč, ne da bi jo bil upravni svét drugače nadomestil; kajti vsa redakcija „Slovenskega Naroda“ obstoji dandanes iz dveh — kaj pravim iz dveh — vsa redakcija obstoji iz poldruge glave, ker mora polovico svojega podvrednika posojati „Narodne Tiskarni“ za korektorja. Glavni vrednik Železnikar je tudi Etienne, Friedländer in Skrejšovsky v jednej osebi“ i. t. d. — Mi k temu le še to pristavljamo, da bi se vse inače glasilo, kó bi ne bila ta poldruga glava vsaj prazna, a kaj se sme od Železnikarja zahtevati? — Da pa ne dolgočasimo naše čast. čitatelje z „Narodom“, katerega itak že vsi kakor slab denar poznajo, hočemo za nameček še nekoliko mlečnega njegovega brata „Škrata“ omeniti. To vam je list, gospóda, da ga enacega nikjer ne najdete. Vrednik mu je tudi Železnikar, in to je menda dovolj. Kar se njegovega zadržaja tiče, smemo pa smelo trditi, da more vsak revček v norišnici boljše pisariti. Dobro bi bilo torej, da bi g. Železnikar na „Sl. Narod“ in „Škrata“ bolj pazil in potem še le nas napadal, ker inače se mu zna pripetiti, da bo še to peščico naročnikov izgubil. Sicer pak *prosit* novo leto!

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane. Kolikor je meni znano, je od magistrata voznikom strogo prepovedano, vprežene konje brez vsacega nadzorstva na cesti puščati, kar je tudi prav; vprašam pa naš slavni magistrat, če ne veže tudi ista postava voznikov, kateri prodajajo premôg? Se mari ne vidijo dostikrat te vrste ljudje, da hodijo po hišah v višja nadstropja svojo robo ponujati, ali da se zaleté v kako prodajalnico na frakelj „grenkega“, mej tem pa voz in konji brez vsacega nadzorstva na cesti stojé. Mari ne veže teh ista postava, kakor fijakarje in druge voznike? Dalje — zabranjene so tudi nekatere ceste za vožnjo zaradi varnosti ljudi, toda premôgove voznike boš srečal z njih širocimi vozmi povsod, da še v tako ozkih ulicah, da se človek konjem in vozu jedva ogniti more. Imajo le-ti morebiti kake posebne rotovžke privilegije, da jih ne veže ista postava, kakor druge voznike?

Zakaj ni kakšnemu mestnemu odborniku uže prišlo na misel, da bi stavil kak samostalni predlog, da bi se tem ljudem odkazali stalni prostori, kjer bi svojo robo ponujali, vsaj

bode tisti, kateri bo te kurjave potreboval, rad stopil par korakov, da naroči, koliko naj hlapeci premôga v hišo prineso. Za preveliko težo naj ima vsak pri svojem vozu privezan voziček za samotež; na tacega se dá že tudi nekaj naložiti, in ga lahko popelje po vseh ozkih ulicah, ne da bi bili pasanti skoz to v kaki nevarnosti. Vljudno prosimo, da bi naš magistrat tega ne preziral.

Iz ljubljanske okolice. Kdor opazuje in bere slovenske in druge domače časnike, bo videl, da ima vsak list veliko stranko za seboj, katera se vjema s programom svojega lista. Tako imajo listi: „Slovenec“, „Edinost“ i. t. d. svojo stranko, a „Sl. Narod“ o sebi ne more kaj enacega reči. Vsi drugi listi slovenski, od prvega do zadnjega, in tudi uradna Laibacherica, beró levite „Narodu“ in obsojajo njegovo bedasto pisarenje. Osobito čili, krepki narod slovenski se ne more sprijazniti s tem listom, z gnjusom ga zametuje. Živi slovenski narod bi moral glasno protestirati, da ima v Ljubljani izhajajoč list od njega ime, da ga pači takó, kar je na sramoto celemu narodu. „Narod“ tudi vé, da stoji le peščica dohtarjev, profesorjev in agentov za njim; to je vse. Kako je bil še bahast pred nekaj leti, le povikšaval je naročnino ter svojim naročnikom ponujal slabo blago; ali letos, kako je postal ponižen in hvaležen, kako milo prosi naročnikov in dopisnikov ter poudarja svojo neodvisnost, ko vender vsak vé, da ravno on je najbolj odvisen od neke svojati, in po vrhu še znižá naročnino. „Narodu“ prède jako, čeravno se bere, da se akcije „Narodne Tiskarne“ kupujejo po jako visokej ceni. Čudno znamenje to! Marsikak si je „Narod“ naročil, ker nij bilo družega dnevnika, a odkar „Slovenec“ izhaja, ki je jako izvrstno uredovan in ki prináša vsakojake novice in spretne članke, pač ne bo treba segati po „Narodu“, listu tako abotnem in nič vrednem, ki svojim naročnikom večinoj le mrtvaške liste ponuja in o veselicah v Čitalnici, pri „Figabirtu“ in pri Ančniku v Šiški poroča in neslane govore obskurnih ljudi prináša. Novic pa takó nema, ker vse iz družih listov nabira in ljudi sè svojimi suhoparnimi podlistki muči. Torej z „Narodom“ proč ter si naročujmo „Slovenca“ in „Ljudski Glas.“

Domače zadeve.

(Rudolf grof Chorinsky), c. kr. vladni svetovalac, imenovan je c. kr. dvornim svétnikom. Čestitamo!

— (Tukajšnje delavsko izobraževalno društvo) priredilo je sinoči na Silvestrov večer večerno zabavo v Schreinerjevi pivarni na Šentpeterskem predmestju. Veselica je bila dobro obiskana, in zopet so delavci pokazali, da mej njimi edinost gospodari. Petje, šaljiva predavanja in deklamacije bile so izvrstne.

— (Svetilnice v Trnovem.) Že večkrat smo pisali, kako potrebne so svetilnice v nekaterih krajih našega mesta, toda ta potreba ni nikjer tako očita, kakor v Trnovem na „Gmajni“. Vsako leto se tam zida nekaj novih hiš in nastale so že tam redne ulice, kakor n. pr.: Opekarske ulice, Cesta v mestni log i. t. d., vender pa se tam ne najde pri velicem številu hiš in prebivalcev ne ena (!) svetilnica, premda morajo hišniki davek plačevati za plin in še smrdljivca žgati ne morejo. To pa še ni vse; ljudje, kateri dostikrat v temni noči od dela domu hodijo, so v nevarnosti, da eden ali drugi kam ne zabrede ali se v kako grapo ne zvrne in tako telesno poškodva. Bil bi pač skrajni čas, da naš magistrat tudi tem davkoplačevalcem pravičen postane in prej ko mogoče v željo in veselje tamošnjih posestnikov svetil-

— (Slabo vredene so hišne številke) na Opekarski cesti. Na levi strani te ceste čitati je zaporedom te-le hišne številke: 1, 3, 5, 11, 13, 7, 9, 25. Tako slabo vredenje hišnih številk je posebno v tistem kraji za tujega človeka, kateri eno ali drugo teh hiš po številki išče, zeló neprijetno.

— (Gosi kalijo ponočni mir) na Šentpeterskem in Poljanskem nasípu. Kakor se nam poroča, pričnejo te živali uže v prvih jutranjih urah svoj koncert in prebivalce v dotičnih hišah iz najboljšega spanja budé. Gosi so sicer dobre živali, a Poljanskega in Šentpeterskega kapitolija ne bodo rešile.

— (V Domžalah) so na svetega Štefana dan tamošnji Tirolci težko poškodovali dva kmetiška fanta. Uzrok je neznan.

— (V Smledniku) so ob praznikih fantje ali bolje brezposelni postopači dva žendarja jako ranili z nožem in gnojnimi vilami, in sedaj hudobneže lovi šest žendarjev..

— (V Šiški) so vojaki (topničarji) v nekeje gostilni zelo razsajali ter so mnogo hišnih reči pobili. Veliko huje je bilo v Simeringu pri Dunaji, kjer je 60 dragonarjev oštirki napravilo v razbijanjem blizu 1000 gold. škode. Kompanija vojakov jih je še le ukrotila. Veliko vojakov je ranjenih. Kaj vino vse ne napravi!

— (Vredništvo „Mira“) prevzel je zopet č. g. Einšpieler, ker je njegov vrednik, g. Filip Haderlap, svoj štirimesečni zapor nastopil. Osiveli in na očesih oslavljeni starček g. Einšpieler prosi toraj vse prijatelje slovenskega časnikarstva, da ga naj ne samo z naročbo na „Mir“, temuč tudi z dopisi podpirajo. Slovenci! storite, kolikor vam moč!

— (Nov list.) Začel bo izhajati začetkom leta 1884. nov političen list „Slovan“, kterege bo izdajal znani asekurančni agent in mestni odbornik g. Ivan Hribar. — Mi vošimo temu listu dober napredek in srečo pri njegovem vходу, toda la pod tem pogojem, da ne bo novinec dišal preveč po banki „Slaviji“ in po obče znanem liberalizmu gospoda izdajatelja.

— („Soča“), v Gorici izhajajoči izvrstni slovenski časnik, stopi s prihodnjo številko uže v svoje štirinajsto leto. Priporočamo ta list mnogobrojni podpori, ker se v resnici pošteno poteguje za narodno stvar. „Soča“ izhaja vsak petek in velja za celo leto po pošti sprejemana 4 gold. 40 kr.

— (Graška vzajemna zavarovalnica) v Ljubljani, zastopana po g. Hudabiuniggu na Florijanskem predmestju, naznanja, da se z denašnjim dnevom prične vplačevanje letnih doneskov, ktere je upravni svét za leto 1884. za deset odstotkov znižal. To priča, da ta zavarovalnica dobro napreduje, kar je tudi umevno, ker na podlagi poštenosti in vzajemnosti deluje. Priporočamo jo iz lastnega prepričanja našim rojakom, ker istina je, da ne more noben zavarovanec pri „Graški“ zavarovalnici v škodo priti.

(„Slovenski Narod“) v nekem svojem podlistku poroča, da včasih nekateri časniki iz družih listov prepisujejo. Mi ne vemo, je-li to res ali ne, a toliko nam je znano, da „Narod“ sam prepisuje ali izrezava tiskovine iz družih časnikov, kar nam priča njegova 296. številka, v katerej prináša iz „Slov. Pravnika“ natančno prepisani članek z naslovom: „C. kr. kasacijski dvor“. No, „Narod“ je in ostane — zavijač. Saj poznamo naše „Papenheimerje“!

— (Novi davki.) Nek burkež se je blizu tako-le izrazil: „Ni mi bila priložnost dana, mej svetovalci vladarjev sedeti, da bi tudi jaz kako pametno ziniti mogel, imam pa toliko na srcu za blagor in korist človeštva, da nemorem molčati. Ker vidim, kako je dandanes vse z davkom preobloženo, premda se bi tisti lahko za polovico zmanjšali, ne da bi države od svojih dohodkov kaj izgubile, vpeljal bi prostovoljni davek ter stavim za danes samo dva predloga: Za ženske vpeljal bi „žepetični davek“, kterege bi pri-

redil v tri razrede ter lepemu spolu samemu prepuštil odločitev za enega teh razredov. Prav lepe ženske v I. razredu bi plačevale 10 do 15 gold. na leto, ženske II. razreda, torej srednje lepote, 6 do 8 gold. in grde III. razreda bile bi davka proste. Za možki spol pa bi vpeljal „znanstveni davek“. Prav pameten mož v I. razredu plačal bi 20 do 25 gold., mož srednje pameti 8 do 12 gold. in neumni bili bi davka oproščeni. Tudi možkim bi pri določbi razreda prosto voljo pustil. Opaziti pa moram, da bi morala ta davkarska pola povsod priložena biti, n. pr. kedar bi kdo prosil za kako službo, odlikovanje i. t. d.; tako bi bili možki III. razreda za javne službe nesposobni. Predlagati bi mogel še veliko družih prostovoljnih davkov, toda to ni potrebno, ker bi ta prostovoljna davka državne blagajnice tako napolnila, da bi ne vedli kam z denarjem.

— (Loterija za „Narodni dom“), določena na včerajšnji dan, preložila se je za eno leto, torej na 31. grudnia 1884.

— (Ljubljanski „Wochenblatt“) je o našem neodvisnem in nepristranskem listu prav slabo poučen, kar njegova 176. številka od 22. m. m. priča, v kateri trdi, da g. Regali naš časnik inspirira; enkrat za vselej naj bo izrečeno, da ni g. Regali v nobeni drugi zvezi z „Ljudskim Glasom“, kakor v tej, da je naš naročnik. Mi g. Regalijeve zahteve niti ne poznamo in tudi nobenega protektorja nujmamo. Mi nijsmo z nobenim drugim v zvezi, kakor z našimi vrlimi dopisovalci in podlistkarji, katerih imena pa nikdar priobčili ne bomo in je ne smemo, da si tudi „Slov. Narod“ to iz tega uzroka želi, da bi jih potem „pobijal“. Še enkrat torej to trditev odločno tem bolj odvrčamo, ker niti ne znamo, je li g. Regali prijatelj ali neprijatelj našemu podjetju. Ravno tako se zavarujemo zoper daljo trditev „Wochenblattovo“, da nijsmo našemu programu dovolj primerno nepristranski ostali, kar tudi nam v svojem članku „Status quo ante“ neposredno očita. Nam gré naravno v prvej vrsti za naš narod, a spoštujemo tudi vse druge narode, dokler zoper nas česar ne zakrivijo. Sicer pa to neznanje nemškega tednika o naših razmerah jasno priča, da je sumničenje zloglasnega „Sl. Naroda“, da bi bili mi z Nemci in nemškutarji v zvezi i. t. d., le izrodek njegove lažnjivosti, zvižaje in izmišljotine.

— (Gospa necega poznatega tukajšnjega restavraterja) se je šla pred kratkim kopat k „Slonu“, ter ji je tako nesrečno spodletelo, da je padla na razbeljeno železno peč. Ker je ta gospa precej debela, so bile bolečine na hrbtu baje jako hude. Imejmo tedaj raj prstene ne pak železne peči.

— (Pogovori.) Jaka, črevljar: No, Jože, si li uže slišal, da tisti ljubljanski dohtar svoje kliente kar s škornjami pri vratih ven suva in potem bosonog iz pisarne hodi? — Jože, mizar: Seveda sem slišal, da je tak surovež in čudno se mi zdi, da ljudje še njemu zaslužek nosijo. Ti pa znaš vesel biti, ker si vsak dan par škorenj pri tebi naroči. — Jaka, črevljar: To je res za moj obrt ugodno, toda bojim se, da se bode kmalu s škornjami naveličal, ker ga ta „špas“ predrago stane. — Jože, mizar: Nič ne dé; svojo surovost ne bo več opustil, ker je uže prestar in če bo nehal s škornjami kmete brcati, jih bo pa začel s stoli pretepati in potem dobim jaz ali stole ali pa celó truge v delo. Danes tebi, jutri meni!

Drobtinice.

(Starost železa.) Najstarejše reči od kovanega železa hranijo se v britiškem muzeji; te so: srp, našel ga je neki Belconi globoko zakopanega pod sfinksom v Tebah; meč, vzdian je bil v veliki piramidi in našel ga je obrst Vyse, in žaga, katero je izkopal učenjak Layard v Nimrodu. Iz vsega tega sledi, da je železo in umetnija kovanja silno staro in

da je tisoč let preteklo, preden se je ta stvar v Evropo zanesla. Trdi se, da je Azija rojstveni kraj železa in jekla. Kakor znano, podaril je Aleksander Veliki kralju Piru iz damaščenskega jekla kovano palico, in stoletja imele so kitajske britve prednost pred vsacim evropskim jeklom.

(Orjaška poroka.) Minole dni sta bila poročena v Pittsburgu v Severni Ameriki orjak Wihiam O'Brien in orjakinja Kristina Dunc. Skupna visokost poročencev znaša 20 čevljev in 3 palce, tehtata pa skupno 559 funtov.

(Poljubki po poštni nakaznici.) Na Češkem nekje dobilo je neko dekle od svojega ljubčka 3 gld. s pošto nakaznico. Ko na pošto pride, da bi ta denar sprejela, praša jo poštni uradnik, zakaj odstrižek (kupon) ne obdrži. „Kaj mi pomaga odstrižek, ker brati ne znam“, mu ta odgovori. Uradnik ji prebere listnico, na kateri so bile besede: „Pošiljam ti 3 gld. in tisoč poljubov.“ Deklico rudečica polije, a uradnik tekoj pravo ugane ter reče: „Denar si sprejela in poljube ti hočem jaz izročiti“. Deklica misleča, da ne more drugače biti, ga objame in se pusti poljubljati. Domov prišedši radostno vsklikne: „Oj, kako prilično je zdaj vse vže na poštah, še poljubi se mogó po poštni nakaznici pošiljati.“

(Roparji napadli in umorili) so na Ogerskem sedem iz neke tovarne domov vračajočih se deklet ter jih pičlega zaslužka oropali. Zločince imajo vže pod ključem.

(Umor vladnega komisarja.) Nedavno so zborovali delavci v Floridsdorfu pri Dunaji ter so prav živahno razpravljali o delavskem položaju. Za vladnega zastopnika fungiral je policijski koncipist Fran Hlubek. Ko se Hlubek iz gostilne domov vrne, ustrelil ga je neznan zločinec na ulici. Jako sumljiv je neki kruhonosec Schaffhauser, kateri je že s štirimi pajdaši v zaporu. Vlada je razpisala 1000 gld. nagrade za onega ki bi pravega hudodelnika naznanil ali pripomogel, da bi se našel.

— (Stekel volk.) V nekej vasi v Galiciji so nesli te dni mrtveca na pokopališče, ktero je bilo nekoliko oddaljeno ter samotno. Mej potjo pride velik volk, popade jednega človeka in ga začne mesariti. Prestrašeni gledalci so bili kakor okameneli in prej ko so mogli pomagati, je napadeni vsled ran umrl. Ko se ljudje zopet ukorajzijo, gredó za volkom, ki jo je pobrisal proti vasi; mej potjo je še vedno popadal mimoidoče, napósled se zateče v neki kravji hlev. Tu so ga s kamnji in drogi ubili. Ubitega volka so potem zdravniki ogledali ter spoznali, da je bil stekel, zato so od njega napadene ljudi prenesli v bólnico.

— (Zopet žrtev socijalne bēde.) V Beču se je ustrelil bivši trgovski knjigovodja Alojzij Fatjan. Našli so ga v glavnem drevoredu okraja Alsergrund s prestreljeno črepinjo. Uzrok temu samomoru bila je prevelika revščina. Samomorilec bil je več mesecev brez službe, premda je bil jako spreten in pošten knjigovodja. V njegovej sobi našli so list z napisom: „Christkindel, ich danke dir schön!“

— (Strašen samomor.) Na nekej postaji na Francoskem živi železniški uradnik, kateri je sè svojim sinom in svojo soprogo v vednem prepiru živel. Necega dné sprla sta se zopet oče in sin in slednji v svoji jezi zaklikne, da se bode usmrtil. — Oče mu zaničljivo odgovori, da on niti poguma za to nima. Ko se še prepirata, prihiti vlak in sin se na železniški tir vrže. Oče hiti za njim in zdaj se prične borenje. Oba se valjata toliko časa na železni cesti, da soproga uradnikova prihiti in moža od tira odvede. V tem hipu pridrdra vlak in usmrtil nesrečnega mladeniča. Mati njegova padla je v nezavest in prebudivši se, v prvo vpraša: „Kateroga sem rešila, soproga ali sina?“ Na to ji mož odgovori: „Draga, ne zameri, mene svojega soproga“.

Tržne cene v Ljubljani

25. decembra 1883.

Hektoliter banaške pšenice 8 gold. 73 kr.; domače 7 gld. 96 kr.; ječmen 4 gld. 71 kr.; rež 5 gld. 36 kr.; ajda 5 gld. 20 kr.; proso 5 gld. 36 kr.; turšica 5 gld. 40 kr.; oves 2 gld. 92 kr.; 100 kilogramov krompirja 3 gld. 12 kr.

Zljubilo se je umazanemu listu „Škratu“ v dveh številkah o meni pisati neslane dovtipe. Sicer ne poznam urednika g. Pajka, ki je nezmožen figurant, nekoliko mi je pak poznat pravi urednik „Škratu“, g. Železnikar. Nij navada moja pečati se s takimi ljudmi, a vendar iz raznih ozirov toliko v odgovor:

Istina je, da sem uredniku „Glasu“ vže davno prijatelj in jaz njegov list priporočam, kar je lahko umevno, saj mora vendar narodni učitelj podpirati narodu prijazne in koristne novine, zatirati pak njemu škodljive, kakor je kužni „Narod“ in šemasti „Škrat“.

Gospod urednik, menda Vam je dopis v „Glasu“ o volilnem shodu v Mengšu vsekal rano takó krvavo, da se tako ljutite name, a kaj morem jaz zato, bil sem sicer pri zboru, v dopisu je le pravcata istina in tudi vjemam se z dopisnikom. Ime njegovo morda izveste pri uredniku „Glasu“.

Vi trdite tudi, da „Glas“ prinaša neslane članke. Gospod urednik, le počasi, bolni ste, zeló se Vam vže meša. Prašam, kaj je vendar bolj neslano kakor „Narod“, in bolj neumno kakor „Škrat“, lista, kterima ste Vi urednik. Vsaj vsak vé, kdor Vas le količkaj pozna, da ste Vi kot žurnalist ničla, kaj drugega pak ne znate; ja sem se sicer malo pečal z žurnalistiko, pa le to Vam povem, da ko ste se Vi še brez posla klatili po Bizeljskih hrih, imel sem tiskovno pravdo, pri kateri sem pokazal, da ne spadam mej ono kategorijo ljudi, ktere svet zove „žurnalbarabe“. Povem Vam tudi, gospod urednik, da se prav nič ne interesiram za temno Vašo preteklost, a le spomnim Vas, da ste imeli precej koleščekov preveč, ker ste po poročilu štajerskega dopisnika uganili marsikaj nenavadnega. Kaj — to gotovo najbolje veste Vi.

Tudi moj konj Vas bōde v oči. Zakaj ga kupil sem, vem jaz, Vas, nesramnež, to prav nič ne briga. Mari ste tacega želeli takrat tudi Vi, ko ste bos z Štajerskega s culico na rami pritepli se na Kranjsko ali bi ga menda bili radi zajašili tudi Vi k shodu v Mengšu, da ne bi bilo trebalo Vam beračiti kebrov za fijakerja? — Pa kaj bom o shodu govoril, menda Vas še zdaj trese, kedar se spomnite na tisti nesrečni Mengeš, in ko ste se peljali domov v belo Ljubljano, nijsite li gospod urednik tudi zračunili, koliko užitnine bi bilo plačati za tako veliko živo surovino kakor ste Vi, saj matematično svojo spretnost ste vže pokazali takó eklatantno pri „Sršenu“, „Škratu“ in Tomšičevem spomeniku.

Sicer pa svetujem Vam in sodelavcem Vašega „Škrata“, da nehaté pisati tako noro, sicer pridete Vi in pajdaši Vaši še na Studenec, za kamor se vže davno zrelí vsi „Škratovci“.

Gospod urednik, črna, brez nade se Vam tedaj kaže bodočnost, kajti „Narod“ in „Škrat“ pojemata, umirata, in utegne priti dan, za Vas osodepolni dan, da Vas bacnejo in potem bo uredniške Vaše sramote konec. In osamljen in zapuščen bote lahko premišljevali, koliko koleščekov ima kdo premalo, koliko drugi preveč, kdo je brez glave, a tudi tistega za nos prijeli, ki bode brez službe — brez hrane. In če kedaj pridete v žalostni tak položaj, česar Vam sicer ne želim, potem le zatecite se k meni v blago vas, iz usmiljenja Vas bom sprejel v službo za hlapca svojemu kozaku.

Makso Ivanetič, učitelj.

Gospod

G. Piccoli

lekarnar
v Ljubljani.

Dlje časa zdravim razne bolezni želodečne z Vašo esenco in zmirom z najboljšim vspehom.

Dr. Pardo, zdravnik v Trstu.

Vaša esenca me je po polnem rešila bolezni, katera me je dve leti nadlegovala, zato Vam kot izumitelju tega izvrstnega zdravila izrekam najtooplejšo zahvalo.

Ivan Pušč.

Rakovac na Hrvaškem pri Karlovcu.

Podpisani potrjuje, da so esenco gospoda Piccolija v mojej župniji rabili mnogi bolniki, in sicer z najboljšim vspehom, zato se lepo zahvalim izdajatelju te čudovite tinkture.

Fianona v Istri. Anton Viasich, župnik in kanonik.

Vaša esenca je edino zdravilo, katero mi je pomagalo zoper bolezen v želodcu.

Jože Sovdat, Kamja, pošta Kernica pri Gorici.

Po enajstletnem bolehanji na zaprtji v životu in zlatej žili še nisem dobil sredstva, katero bi me bilo tako zdravilo kakor Vaša esenca, zato sem Vam jako hvaležen.

Janez Zehrov iz Gorenjih Ležeč, Kranjska.

Piccolijeva esenca za bolezni v želodcu, obstoječa iz rastlinskih snovi, katera je vže tisočem ljudi k zdravji pomagla, kakor se razvidi iz zahvalnih pisem, ki dohajajo nje izumitelju, je vsled svojega nenavadnega vspeha postala jako popularna. Ona zdravi razne bolezni v želodcu, koliko, krč, mrzlico, hemoroide, zaprtje v životu, zlatenico, migréno itd. in je najboljšo zdravilo za otroke proti črvom. 1 steklenica 10 kr. Naročila se natančno in takoj izvršujejo po izumitelju

G. Piccoliju, lekarnarji v Ljubljani (Kranjska),
po poštnem povzetju.

Brez te *varstvene znamke*, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot *ponarejeno*.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine po polnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „*cvetu zoper trganje po dr. Maliču*“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Schutzmarke.

Zahvala.

Gospodu pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinske bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in uže več dnij niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski ovet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res imel je čudovit vseh, da so se po kratkej rabi oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski ovet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni priporočam. Vašej blagorodnosti pa izrekam najprisernejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski zeliščni sirup kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno olje,

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne oteklino. 1 steklenica 60 kr.

Anaterinska ustna voda,

najboljše za ohranjenje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 40 kr.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatuljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6. škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila iz dežele izvrše se takoj v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

Bratov Koslerjev pivo v steklenicah

priporoča

v zabojčkih po 25 do 50 steklenic

A. Mayer, Ljubljana.

„Janus“

vzajemna zavarovalnica za življenje
na Dunaji

ustanovljena pred več nego štiridesetimi leti, zavaruje

na življenje in za slučaj smrti.

Ta na podlagi vzajemnosti ustanovljeni zavod ima čez pet milijonov gold. premoženja in dela vsako leto z večjim dobičkom. Vsi zavarovanci so skupni posestniki zavarovalnega premoženja, ter se vsakoletni čisti dobiček med zavarovance razdeli, in sicer tako, da se zavarovalni zneski zmerom znižujejo.

Glavni zastop te na jako poštenu podlagi delajoče zavarovalnice za Kranjsko je v Ljubljani pri g. B. Zegner-ju Gospodske ulice št. 14.

Kdor se želi zavarovati, naj toraj oglasilo pri podpisnem vložu. Vsakovrstno zavarovanje izvršuje se v par dnevih reellno in cenó.

Spoštovanjem

B. Zegner, glavni zastopnik.

Razglas.

Vodstvo c. kr. priv.

vzajemno zavarovalne družbe proti požaru v Gradci

najljudneje naznanja svojim p. n. družbenikom, da se je

uplačevanje društvenine za leto 1884.

pričelo s 1. januarjem 1884

ter se vzprijema vsaki čas ali pri društveni blagajnici, v lastnej hiši kons. št. 18/20 Sackstrasse v Gradci, ali pa tudi pri okrožnih komisarijatih; v Ljubljani pri njenem zastopništvu v Florijanskih ulicah št. 23.

Na dalje se naznanja onim p. n. naročnikom, kateri so bili že prvih devet mesecev l. 1882. pri družbi za poslopja zavarovani, a so poslej brez prestanka zavarovani ostali, oziroma tudi l. 1884. zavarovani ostanejo, da se jim vsled nasveta upravnega sveta, vzprijetega pri občnem zboru dne 21. maja 1883, iz predobitka, dociljenega v upravniskem letu 1882. pri oddelku za zavarovanje poslopij, povrne 10 odstotkov v rečenem letu uplačane zavarovalnine, da se torej dotičnim p. n. družbenikom donesek za leto 1884. za omenjenih 10 odstotkov zmanjša.

GRADEC, meseca grudna l. 1883.

Vodstvo C. kr. priv. vzajemno zavarovalne družbe proti požaru v Gradci.

(Ponatisi se ne plačujejo.)